

BS2018029361 / 14-11-2018

Ministerie van Defensie

Zie verzendlijst

nota

Actualisatie DP 40-10/2210 Regeling gebruik van
militaire motorrijtuigen door derden

Inleiding

In de Defensiepublicatie (DP) 40-10 worden alle regelingen op het gebied van Verkeer, Vervoer, Verplaatsingen en Mobiliteit (V3M) gepubliceerd. Onder regie van de DAOG wordt de publicatie regelmatig geactualiseerd.

Besluit

Met deze nota autoriseer ik de gewijzigde regeling 2210 'Regeling gebruik van militaire motorrijtuigen door derden'. Deze regeling stelt nadere eisen ten aanzien van het meerijden van derden met en besturen door derden van militaire motorrijtuigen in gebruik bij Defensie.

Onderbouwing

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- aanpassing van het niveau van de bevoegdheid om toestemming te verlenen tot het gebruik van militaire motorrijtuigen door derden (art. 1);
- verbijzondering van de richtlijnen dienstbelang (art. 4) en uitvoeringsrichtlijnen (art. 5);
- redactionele aanpassingen.

Toelichting

De eerdere versie van deze regeling wordt met ingang van de dagtekening van deze nota vervangen door deze versie.

DE COMMANDANT DER STRIJDKRACHTEN

Voor deze

Directeur Directie Aansturen Operationele Gereedheid

G.W. van Keulen
Generaal-majoor

Defensiestaf

Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Den Haag - Plein-
Kalvermarkt.
Kalvermarkt 32
's-Gravenhage
2500ES 's-gravenhage
www.defensie.nl

Dossierhouder

MAJ E.J.M. Jaspers
Stafofficier Bedrijfsvoering
TV3M

M 31 6 22699412
EJM.Jaspers@mindef.nl

Datum

01 MAART 2019

Onze referentie

BS2018029361

Aantal bijlagen

1: DP 40-10/2210

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

01 MAART 2019

verzendinglijst

Aan

C-CZSK

C-CLAS

C-CLSK

C-KMar (d.t.v. SG)

D-DMO (d.t.v. SG)

C-DOSCO (d.t.v. SG)

Afschrift aan

BS / DBOBS

Regeling gebruik van militaire motorrijtuigen door derden

01 MAART 2019

Vastst/Wijz Datum	Bron	Nummer	Wijz t.a.v.	Inwerkingtr. Datum
01-06-18	DAOG	BS2016032782	-	01-06-18
10-01-19	DAOG	BS2018029361	Geactualiseerd	10-01-19

Referte:

- a. Publicatie Staatscourant met nummer 69932
- b. MP 10-003/1000 Mandaat Personele Bevoegdheden Defensie 2017
- c. MP 11-70/100 Verkeersregeling Defensie 2015 (Publicatie 2018)
- d. MP 11-10/200 Maatschappelijke dienstverlening door defensie aan derden
- e. MP 12-100 Veiligheidsmanagementsysteem Defensie
- f. SG V/17 Buitenlandse dienstreizen en het meereizen van partners daarbij
- g. Aanwijzing CDS-300 / Inzet
- h. DP 40-10/1340 Afhandeling verkeersovertredingen
- i. DP 40-10/1400 Regeling Rijvaardigheid en Rijbevoegdheid Defensie
- j. DP 40-10/2200 Regeling civiele dienstauto
- k. DP 40-10/2250 Patiëntenvervoer
- l. DP 40-10/2300 VIP Regelingen
- m. Publicatie HDP Defensie Stagebeleid
- n. *STANAG 2454 AMov-P1, chapter 8 Driver Familiarisation*

Definities:

- a. Derden: buitenstaanders die niet zijn aangesteld (in de zin van de ambtenarenwetgeving) bij het Ministerie van Defensie.
- b. Inzet: de activiteit uitgevoerd door (delen van) de krijgsmacht aangestuurd door de Commandant der Strijdkrachten daadwerkelijk gericht op de uitvoering van de drie hoofdtaken van de krijgsmacht. Inzet is mogelijk in het kader van operaties, missies, bijstand en steunverlening (zie referte g.).
- c. Militair motorrijtuig: voertuig dat gebruikt wordt ten behoeve van de strijdkrachten, bestemd om anders dan langs spoorstaven te worden voortbewogen uitsluitend of mede door een mechanische kracht, op of aan het voertuig zelf aanwezig dan wel door elektrische tractie met stroomtoevoer van elders, met uitzondering van fietsen met trapondersteuning.

1. Algemeen

- a. Met het gebruik van militaire motorrijtuigen door derden wordt bedoeld het meerijden van derden en het besturen door derden. In deze regeling wordt een richtlijn gegeven wanneer de commandant zoals benoemd in artikel 12 van de Verkeersregeling Defensie 2015 toestemming kan geven voor het gebruik van militaire motorrijtuigen door derden.
- b. In artikel 12, eerste lid, van de Verkeersregeling Defensie 2015 (referte a.) staat dat de commandant toestemming kan geven voor het gebruik van een militair motorrijtuig door derden:

Artikel 12

- a. *De commandant kan degene die niet in dienst is van of werkzaam bij het Ministerie van Defensie toestemming geven voor het besturen van of meerijden met een militair motorrijtuig als aan de volgende voorwaarden is voldaan:*
 - 1). *de commandant heeft voorafgaand schriftelijk toestemming verleend; en*
 - 2). *het besturen of vervoeren dient het belang van Defensie;*
- b. *Afwijking van het eerste lid is mogelijk als de Commandant der Strijdkrachten dit aangewezen acht of als sprake is van een noodgeval.*
- c. *De rit en de bestuurder of bestuurders worden geregistreerd.*
- d. *Voor de toepassing van dit artikel wordt onder 'commandant' verstaan: de leidinggevende onder wiens verantwoordelijkheid het besturen of vervoeren plaatsvindt, met dien verstande dat hij leiding geeft aan een eenheid met een medezeggenschapscommissie.*
- e. *De Commandant der Strijdkrachten kan nadere uitvoeringsrichtlijnen geven.*

-
- c. Bij het gebruik van militaire motorrijtuigen door derden dient een afweging gemaakt te worden tussen de risico's, de (schaarse) capaciteit aan (pool)motorrijtuigen en het dienstbelang.
 - d. Aanvullende richtlijnen kunnen aan CDS (DAOG/AOOG/TV3M) gevraagd worden.
2. **(Financieel) risico**
- a. Defensie verzekert zich niet tegen wettelijke aansprakelijkheid of welk ander risico dan ook¹. Defensie sluit geen inzittenden- en aansprakelijkheidsverzekeringen af.
 - b. Defensie kan na een verkeersongeval verplicht worden de (letsel-) schade en kosten te vergoeden van de inzittenden (bestuurders of passagiers) van een militair motorrijtuig. Dat geldt voor zowel defensiemedewerkers als derden. Dit betekent dat bij schade voor derden door het gebruik van militaire motorrijtuigen er financiële risico's zijn voor Defensie welke niet van tevoren in te schatten zijn. Mede daarom dient het besturen door en meerijden van derden beperkt te worden.
3. **Capaciteitsvraagstuk**
- a. Het voertuigenpark van Defensie is bestemd voor de eigen vervoersbehoefte. Het gebruik van deze schaarse capaciteit aan (pool)motorrijtuigen dient door de commandant afgewogen te worden tegen het dienstbelang.
 - b. Defensie heeft delen van zijn voertuigenpark centraal ingericht. De commandant van het voertuigenpark is verantwoordelijk voor het effectieve en efficiënte gebruik van deze middelen en beslist over de inzet van deze capaciteit.
4. **Richtlijnen dienstbelang**
- a. Het is aan de commandant om te bepalen dat er voor het gebruik door derden sprake is van dienstbelang² waarbij de onderstaande activiteiten als richtlijn dienen ter beoordeling van dit dienstbelang.
 - b. Dagelijkse bedrijfsvoering, zoals:
 - 1) het gebruik door derden valt binnen de uitoefening van de opgedragen taak met inbegrip van interdepartementale samenwerking, zoals tijdens de te verrichten werkzaamheden voortvloeiend uit een verbintenis met Defensie (bijvoorbeeld een (onderhouds-) contract, een convenant, een samenwerkingsverband met een civiele onderwijsinstelling en/of een opleidings- c.q. stage-overeenkomst met inbegrip van docenten);
 - 2) de persoon wordt vervoerd met het oog op goed gastheerschap, representatie of (mogelijke) aankomende samenwerking, bijvoorbeeld in het kader van komende (materieel) projecten.
 - c. Evenementen, zoals:
 - 1) oriëntatiedagen, kennismakingsdagen en overige wervingsactiviteiten;
 - 2) bezoek van delegaties;
 - 3) thuisfront- en familiedagen;
 - 4) jubilea en uitdiensttreding;
 - 5) ondersteuning van maatschappelijke dienstverlening door defensie aan derden (cfm geldende regels in referte d.).
 - d. Piketdiensten en nationale inzet.
Er kan, zeer terughoudend, toestemming worden verleend voor het vervoer van derden bij piketdiensten en nationale inzet indien dienstbelang en proportionaliteit in acht worden gehouden. Bij inzet voor piketdiensten mogen geen derden meegevoerd worden in het motorrijtuig die niet betrokken zijn bij en/of relevant zijn voor de uit te voeren taak.

¹ Defensie is op grond van art 17 WAM (Wet aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen) van de verplichting tot het sluiten van aansprakelijkheidsverzekering voor zijn motorrijtuigen vrijgesteld en is een zogenoemde eigen risicodrager. Zie verder de toelichting bij art. 2.

² Zie ook het gestelde in ref d., 'par. III Voorwaarden voor maatschappelijke dienstverlening' en 'par. IV Toestemming'.

5. Uitvoeringsrichtlijnen

- a. De commandant dient er voor zorg te dragen dat de derden geïnformeerd worden over de risico's van het gebruik van militaire motorrijtuigen.
- b. Degene die vervoerd wordt met een militair motorrijtuig en in het bezit is van een hulphond, mag deze op sociale indicatie meenemen. De hond dient vastgemaakt te worden aan de gordel, indien er geen speciale *bench* in het motorrijtuig aanwezig is of het gebruik daarvan niet wenselijk is.
- c. Voor het gebruik door (buitenlandse) derden gelden de volgende randvoorwaarden:
 - 1) aan het gebruik dient een schriftelijke overeenkomst ten grondslag te liggen, waarin (de randvoorwaarden voor) het gebruik, de duur, de aansprakelijkheid, en de schade-afhandeling (incl. verkeersovertredingen³) duidelijk zijn geregeld, *en*;
 - 2) de bestuurder van het militaire motorrijtuig dient in het bezit te zijn van een op naam gesteld geldig en voor de juiste motorrijtuigcategorie rijbewijs en indien nodig een familiarisatie⁴ van het motorrijtuig met voldoende resultaat af te ronden.
- d. Bij een evenement dienen alle volgende aspecten geregeld te worden;
 - 1) het vervoer van derden wordt vooraf vastgelegd in een order met minimaal de datum, tijd, route en/of locatie van het vervoer en het te verwachten aantal derden die meerijden;
 - 2) er dient in het kader van de veiligheid vooraf een specifieke Risico-inventarisatie en Evaluatie te worden uitgevoerd en kort voor de uitvoering een *Last Minute Risk Assessment* in verband met eventueel gewijzigde omstandigheden;
 - 3) het militair motorrijtuig waarmee derden worden vervoerd, dient te worden bestuurd door een (defensie-)medewerker die in het bezit is van een geldig op naam gesteld rijbewijs voor de juiste motorrijtuigcategorie;
 - 4) het is defensiemedewerkers niet toegestaan militaire motorrijtuigen te besturen naar bestemmingen die afwijken van het vooraf per order vastgestelde programma tenzij de bevoegde commandant hier toestemming voor heeft verleend;
 - 5) voor aanvang van het vervoer dienen de derden geïnstrueerd te worden over het motorrijtuig (*do's en don'ts*) en het eigen risico zoals vermeld in pt. 5.a.);
 - 6) tijdens het vervoer dient een extra defensiemedewerker toezicht te houden indien:
 - a) derden jonger zijn dan 12 jaar of ouder zijn dan 67 jaar, of;
 - b) invaliden worden vervoerd, of;
 - c) meer dan acht personen worden vervoerd.

³ Zie ook het gestelde in ref. h. 'Verhalen schade op derden'.

⁴ De familiarisatie dient uitgevoerd te worden conform *STANAG 2454 AmovP-1, chapter 8*.

Toelichting bij artikel 2.

Defensie verzekert zich niet; Defensie is eigen risicodrager. Defensie sluit derhalve geen schadeverzekering inzittenden en/of ongevallen inzittendenverzekering af.

Op grond van artikel 17 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) is de Staat bovendien vrijgesteld van de verplichting tot het sluiten van een aansprakelijkheids- verzekering. Indien een dergelijk van verzekering vrijgesteld motorrijtuig aanleiding geeft tot burgerrechtelijke aansprakelijkheid heeft iedere benadeelde jegens de Staat de rechten die hij overeenkomstig de WAM zou hebben jegens de verzekeraar. Dit geldt ook voor militaire motorrijtuigen.

De WAM heeft echter alleen betrekking op de wettelijke aansprakelijkheid jegens derden. Schade die Defensie lijdt (denk aan het beschadigd militair motorrijtuig, maar ook aan mogelijke loonschade e.d.) blijft voor rekening van Defensie, tenzij die schade kan worden verhaald op de veroorzaker, een aansprakelijke derde weggebruiker.

Voor de beoordeling van de aansprakelijkheid van Defensie jegens inzittenden van militaire motorrijtuigen zijn de specifieke omstandigheden van het geval bepalend. Bij de beoordeling van de aansprakelijkheid dient onderscheid gemaakt te worden tussen inzittenden die zich als bestuurder en inzittenden die zich als passagier in dat militaire motorrijtuig bevinden.

Onafhankelijk van de schuldvraag kan een Defensiemedewerker (passagier en bestuurder) aanspraak maken op de rechtspositionele regelingen (op grond van het AMAR of het BARD). Voor de meerdere schade kan Defensie op grond van de WAM aansprakelijk gehouden worden.

Inzittende passagiers en bestuurders van een militair motorrijtuig kunnen bij gebleken aansprakelijkheid van een derde weggebruiker hun schade op die aansprakelijke derde weggebruiker verhalen.

Bij gebleken schuld van de bestuurder (Defensie- en de niet-Defensiemedewerker) van een militair motorrijtuig is Defensie op grond van de WAM voor de schade van de passagiers aansprakelijk. Waar het de afhandeling van de schade van de (aansprakelijke) bestuurder betreft, wordt evenwel onderscheid gemaakt tussen de Defensiemedewerker en de niet-Defensiemedewerker.

Omdat een arbeidsrechtelijke verhouding tussen een bestuurder/niet-Defensiemedewerker met Defensie ontbreekt, kan deze bestuurder/niet-Defensiemedewerker vanzelfsprekend geen aanspraak maken op de rechtspositionele regelingen van Defensie (het AMAR of het BARD) en zou ingeval van schuld van deze bestuurder/niet-Defensiemedewerker, diens schade voor eigen rekening blijven, tenzij anders is overeengekomen (in stage- en/of een inhuurovereenkomsten, of hun eigen arbeidsovereenkomst met hun formele werkgever e.d.).